

Aspektus könyvekben gyakran használt újszerű megfogalmazások szójegyzéke

A szószedetnek nem célja, új fizikai, kémiai értelmező szótár felállítása, ezért mindenekelőtt javasolja a Fizikai fogalomgyűjtemények használatát, célszerűen a szerzőnek nagy segítséget nyújtó Dr. Bonifert – Dr. Halász – Dr. Holics – Dr. Rozlosnik féle Fizikai fogalomgyűjteményt, amely a Nemzeti Tankönyvkiadó 1992-ben jelentetett meg. Valószínű, hogy azóta tartalmaz újabb változatok is megjelentek, és más nyelveken is remek szakszótárak, fogalomgyűjtemények segítik az idegen és újszerű szakmai elnevezések értelmezését.

Áramlási minta: DNS, szerkezeti minta, tervrajz, áramlási program, meghatározó szabály stb. Olyan az áramlást, a rendezettséget, az együttélést, és az együtt változó közösséget szabályozó anyag, vagy/és információ, amely a változó részecskék mezők között a rendezettséget növeli. Ilyennek tekinthető a KRESZ, a DNS, a haditerv, a törvény és a jogszabály is.

Csillag és mező-szimmetria: A csillagok és részecskemezők közötti olyan térrész, ahol a mezőkből a másik mező vagy csillag felé irányuló részecskelendület hasonló értékű ellenlendülettel találkozik. A tér ilyen helyén, a két mező vonatkozásában torlódás és lendületszimmetria alakul ki.

Csillagsík: Két csillagot összekötő olyan elvileg egyenes füzérsugár, részecskepálya, amelyek a legnagyobb lendületű neutrális részecskék útpályái. Az ilyen pályán haladó, a két csillagból kibocsátott részecskék akkor is egymással pont szemben ütköznek, ha közben a környezet módosító hatása miatt pályatorzulás keletkezik. Ez a legrövidebb részecskepályának tekinthető.

Ekvipotenciális felület: Egy gyorsan változó, vagy robbanótér körül kialakuló olyan gömbszerű, időben növekvő felület, amelyen a nyomáshullámok lendületértéke közel azonos. A felület eltérhet a gömbtől, torzulhat, de a torzult alakú teret határoló növekvő gömbhullám, a torzulása után is megtartja a haladási felszínén az egyenlő nyomást. Lényegében egy körkörös, gömbszerűen tovaterjedő nyomáshullám. A csillagok felrobbanásaként ismert szupernóva robbanások nyomáshullámai ekvipotenciális gömbhullámokon terjednek a robbanás centrumából, de ez a tér eltérő szerkezete miatt nagy távolságban más különböző alakzatokba torzul. Pl. Rák köd. Az ekvipotenciális felületek jellemzően merőlegesek a hatásterjedési erővonalakra, irányokra. Többnyire táguló, tehát változó teret határol.

Füzérsugarak, Fluxuspályák: A füzérpályák a mezőket védő határörök, neutronok őrzáratainak a szokott útvonalai. A mezőközpontokban egyesített töltések, dipólust képeznek, és a közös lendülettel felgyorsulva a mágneses pólusoknál neutronként (fiatal párként) elhagyják a szülőmezőt. A közösen megszerzett lendületük dönti el, hogy mekkora távolságra jutnak el, de az életük végén visszatérnek a mezőbe. A családot alapító neutronpárok a füzérsugarakról a mező időspiráljára kerülhetnek, eleséggént, vagy időutazóként hosszabb téridős utat is bejárhatnak.

Határfelület: Két különböző tulajdonságú teret elválasztó felület, amely lehet sík vagy térgörbe. A könyvben megnevezett mezők életszféráit, rétegeit elválasztó, többnyire gömbfelületet képező rétegválasztó felület. Olyan részecskeütköző zóna, front, amelyen az egymást azonos ritmusban, frekvenciában követő részecskék, a velük szemben, ellenkező irányban haladó (konfrontáló) részecskékkel megütköznek. A közel azonos

tulajdonsági értékek miatt e felületeken, ütköző rétegekben patthelyzet, semleges, neutrális erőegyensúly alakul ki. Ez az erőegyensúlyt jelentő felület az azonos ritmusú részecskéket határoló, a más ritmusúaktól elválasztó határfelület. A határfelületeket, a radiális irányban egymást a lendületben semlegesítő, és ez miatt a lendületben semlegessé, neutrálissá váló részecskék képezik, amelyek között *hatásréseknek* nevezett hézagok vannak.

Hatás szimmetria: A hatásnál kifejtett olyan egyenlőség, amely bármilyen összetett tulajdonságú kölcsönhatás esetén azzal megegyező, de ellentétes hatású tulajdonsági eredővel rendelkező párt képez. A patthelyzet tipikus példája, amelykor kölcsönösen fékezik, gátolják egymást az élő rendszerek, hatóanyagok. Ilyen helyzetben a hatóanyagok hatása mindaddig közömbösíti egymást, amíg harmadik hatás nem módosítja az egyenlőséget, a szimmetriát. Ha harmadik hatás megváltoztatja a szimmetriát, az egyenlőséget, akkor a megsegített hatás dominánssá válva felülkerekedhet, és mint hatás a továbbiakban érvényesül.

Hatás, kölcsönhatás: A világegyetemben lévő bármely két részecske, vagy anyagmező között keletkező kapcsolat, amely bármilyen kicsi mértékben valamit kölcsönösen módosít a kapcsolatba került részecskék és mezők állapotán. Ez lehet gyenge információs jellegű, alacsony energiaszintű, az elektronoknál is sokkal kisebb tömegű részecskék által kiváltott, és történhet magas energiaszinten, akár a csillagok, galaxisok egymásba olvadásaként is.

Hatáskvantum: Az energia Max Planck által megállapított legkisebb mérhető egysége, amely egy elvi hatásadag, de a valóságban nem állapítható meg legkisebb érték. Két rideg térben ütköző hatáskvantum összetörni egymást, további még kisebb egységekre, részecskékre bomlik. Tehát a régebbi fizikai meghatározás szerint a legkisebb energiaszintű olyan részecskét jelenti, amelynek még mérhető a kölcsönhatása. Ma már tudjuk, hogy ennél sok nagyságrenddel kisebb energiaszintű hatások, részecskék is találhatóak a térben, sőt a tér egyre finomodik.

Hatásrés: Az időrés alapja. Általában a mezőket védő, a pólusokat összekötő fűzér sugarakon, fluxuspályákon, a határfelületeken és az időspirálokon nagyobb sebességgel haladó neutrális részecskék, (határörök) közötti távolság. E távolság meghatározza, az átjutási lehetőséget, és egy jellemző méretet és lendületet amellyel még át lehet jutni a résen. A Neutronok haladása ellenére a hatásrés távolsága közel állandó, de a pálya kezdetén és végén, a pólusoknál egyre kisebb.

Időrés: A részecskék közötti *hatásrés*, távolság átjárható ideje, amely a határfelületet, részecskesort, fűzér sugarat képező, egymást követő részecskék sebességétől, és a réshez képest bezárt áthatolási szögétől, a parallaxisszögtől, a megközelítés aspektusától is függ. Az időrés kicsi, ha az egymást követő részecskék szorosán, sűrűn követik egymást, ha nagy a sebességük, és kevésbé átjárható akkor, ha az áthatolni kívánó részecskék nem merőlegesen, hanem rézsút, kicsi szög alatt közelítik meg.

Olyan a mezőkre görbülő felület, részecske szalagból képződő spiráluszálly, amelynek a kezdőpontja a gömbszerű forgómezők legnagyobb átmérőjénél található. Többnyire a mezők egyenlítőjéről indul. A gömbszerű mezőket két fél-mezőre osztó szimmetriasíkon a legnagyobb a forgó mezőkkel együtt keringő részecskék kerületi sebessége. Mivel itt merőlegesen érik el a pólusokat összekötő

**Időút,
időspirál,
időfolyó,
életút,
élettér,
szórási sík,
egyenlítői
szimmetriasík,
anyagfejlődési
út:**

fűzérpályákat, ezért a nagy parallaxis miatt időkapuként működik a megfelelő ritmusban, radiális irányban kirepülő részecskéknek. A legnagyobb parallaxis, a merőleges időrés miatt e síkon a mezőből a határór neutronok között a disszidáló részecskék kiszóródhatnak. A síkot a mezőből a forgás miatt a centrifugális lendülettel kiszóródó, jellemzően neutrális eredőjű fiatal részecske-párok, nagyobb radiális irányú sebességre gyorsuló neutron részecskék hozzák létre, amelyek kezdetben a forgó mező kerületi sebességével kiszóródnak a mezőkből.

E sík két oldalán egyre töltöttebb, és ezért egyre nagyobb tömegbe épülni képes, a másféle töltésű részecskéknek vonzóbb tulajdonságú részecskék szóródnak ki, amelyek ezért a mező körül elmaradó uszályt képező időspirálban, anyagfejlődési úton egyre nagyobb almezővé fejlődhetnek. Ez az anyagfejlődési út, az időspirál, Ariadne fonala, a spirál alakúvá nyúló, szélesedő időfolyó, amelyen a fejlődő részecskék a változási életfolyamat során végigsodródhatnak. A spirál alakzat azért fejlődhet ki, mert a környezet részecskéi a kibocsátó (szülői) mezőtől távolodó, a mező kerületi sebességével haladó, az időfolyóban sodródó részecskék lendületét folyamatosan fékezik. ezért ezek által képezett részecskeanyag-uszály egyre jobban elmarad a mezők forgási sebességétől. Bár a kerületi sebesség a távolodás során növekedhet, de ez a növekedés kisebb, mint az adott kerületi ponthoz tartozó arányos kerületi sebesség. Az ilyen anyag-uszályok, időspirálok jól megfigyelhetők a galaxis szintű nagy mezőknél, de ilyen található a Nap és a bolygók körül, Pl. a Szaturnusznál és a Jupiternél is, sőt a sokkal kisebb töltött mezők, a molekulák, az atomok, és valószínűen a még sokkal kisebb energiaszintű mezők körül is. A mágneses tengely mentén nagyobb sebességgel kiszórt, kiáramló, de a térben impulzus konfliktusba keveredés miatt lefékeződő, és a határrejtegekre besoroló, egyre töltöttebbé váló részecskék a mezők körüli határrejtegekben növekednek, sodródnak a fő szórási sík, az egyenlítői szórási sík, az időspirál felé, amelyen kiszóródott neutrális részecskék az ekliptikai szórási sík két oldalán egyre jobban lemaradva távolodnak a kibocsátó mezőtől.

**Időút,
időspirál,
időfolyó,
életút,
élettér,
szórási sík,
egyenlítői
szimmetriasík,
anyagfejlődési
út:**

Impulzus:

Az egymás útját a térben és időben, egybeesően keresztező részecskék, élőmezők kölcsönhatási eseménybe kerülését jelenti. Kontaktus létesül, információ, anyag vagy/és energia, Pl. lendületátadás következik be. Minden impulzus kölcsönhatással jár, de nem szükségszerűen egyező hatáskövetkezménnyel. Az impulzus, az áramlási dimenziók (lendület, perdület, irány) azonossága esetén egymást erősítő, ezek ellentéte esetén egymást redukáló, dimenziócsökkentő következménnyel jár.

**Kovalens
szerveződés:**

Olyan áramló, gömb és körszerkezetű részecskemezők közös, harmonikus rendszerbe kapcsolódása, amelyek kerületén áramló alrészecskék eljárnak a szomszéd mezőbe udvarolni. A mezők közötti kapcsolat a mindkét mezőt látogató részecskékkel jön létre. Az ilyen mezők a kapcsolatot tartó részecskéket egymás között meg tudják osztani, ezért e részecskék nemcsak az egyik mezőhöz, hanem valamennyi pályalehetőséget biztosító mezőhöz is tartoznak, azokat nagyobb egységbe kapcsolják. Az ilyen összetettebb szerveződést alkotó buborékmezők akár többszörös határfelülettel (részecskepályával) is összekapcsolódhatnak, amelyek kerületi keringési sebessége közel azonos, függetlenül a keringési átmérőtől. A szomszéd részecsketelepülések ifjainak a kapcsolata, amely

párhuzamosan többszálú kapcsolatként is összekötheti a mezőket. Lényeges, hogy csak olyan mezők, áramlási rendszerek kapcsolódhatnak össze, amelyeken az összeérő határfelületen áramló részecskék iránya azonos. Ez csak ellenkező forgású, és ez miatt ellenkező töltésű részecskék, tehát párkapcsolatok esetén valósulhat meg.

- Lendület egyenlőség:
Lendület szimmetria:** Ha a pontosan egymás felé haladó részecskék, mezők, tömegek hasonló lendületértékű mezővel, tömeggel, részecskével találkoznak, a térben és időben egybeeső helyen torlódás és lendület egyenlőség alakulhat ki közöttük. Ez áramlási patthelyzet, amely lemerevedő támadásvonalat, álló frontot, demarkációs vonalat, helyi feszültség és nyomásnövekedést eredményez.
- Lendület elnyelés:** Ha két vagy több haladó, áramló részecske, nála sokkal nagyobb tömegű, kinetikai energiájú, részben rugalmas, deformálódó, vagy félig áteresztő tömegnek ütközik, a lendületét a nagyobb tömegnek átadhatja, amelyben ez a lendület, kinetikai, áramlási energia elnyelődik. A tömeg lendületértéke, energiája, azonos irányú haladás esetén az átadott, elnyelt energia értékével nő. Ellenkező irányú haladás esetén hasonlóan csökken, és oldalirányú haladás, elnyelés esetén az átadódott, elnyelt lendület a nagy tömeg haladási irányát az elnyelt értékkel a korábbi haladási iránya felé módosítja.
- Lendület elnyelés:**
- Lendület összegződés:** Ha két vagy több, közel azonos irányban áramló részecske, mező, vagy tárgy 60 fokos szögnél kisebb szög alatt kerül összeütközésbe, impulzusba, a sebességüktől és a tömegüktől is függően erősíthetik, gyorsíthatják egymás haladását. A kapcsolatban a lendületük összeadódhat, a közösen kisebb áramlási keresztmetszet miatt a közegellenállás csökken. Ez gyorsulással, lendületösszegződéssel jár.
- Mező:** Részecskemező, anyagmező, energiamező, jellemzően egységes áramlási rendszert képező valamilyen energiaszintű részecsketömörülés, részecske kolónia, amelyben rendezett áramlás alakult ki a mezőt képező részecskék és alrendszerek, a kisebb energiaszintű mezőcskék között. Részecske települést, életteret, várost, országot, vagy elektront, atomot, molekulát, élőlényt, de bolygót, csillagot és galaxist is jelenthet. A rendezettség kialakult társadalmi rendet, szabályozott életteret, viszonylagos harmóniát tételez fel a mezőben együtt változó részecskék egyedei, családjai és közösségei között.
- Napcsalád, csillagcsalád:** Egy szülői – leszármazotti rendszer, amely egy központi csillagból, Napból, mint anyából áll, és a körülötte keringő bolygó gyermekeiből, valamint azok Holdgyermekeiből. Más csillagok is hasonló családokat alkothatnak.
- Perdület:** Ha egy áramló, haladó részecskét, mezőt, vagy tárgyat egy másik haladó egység, nem pont azonos támadásvonalon, és nem a tömegközpontra irányában talál el, impulzusba kerülnek, akkor az erőkaron átadott lendület, kölcsönhatási forgató nyomatéka a tárgy, részecske, vagy/és mező megforgatását, megperdülését eredményezi. A megszerzett perdületet saját perdületként spin-ként ismeri a fizika. A perdület, töltöttséget jelent, amelyet a forgási iránytól (eredőtől) függően pozitív, vagy negatív töltésként ismerünk. A perdület élő lényeknél szédülést eredményez, csökkenti a haladási és koncentrációs lehetőséget. Két nem pörgő részecske, pl. neutron ütközésekor, mint a biliárdgolyónál, azonos irányú perdület keletkezik, amely azonos töltöttséget eredményez. Az ilyen

egymástól megsérült, az egymás szimmetriáját rontó töltött részecskék ettől kezdve utálják és taszítják egymást, de annál nagyobb vágyat éreznek egy a forgást megállító, a szimmetriát kijavító ellenkező töltésű részecskére.

Perdületi szimmetria:

perdületi egyensúly, forgási szimmetria:

Quintesszencia:

Két vagy több gömb vagy gyűrű alakba szerveződött forgó részecske egyesülés, (részecskemező) amelyek a gyűrű vagy a gömb kerületén egymással szemben áramló, keringő részecskéket tartalmaznak. A perdületi szimmetria lényegében íves pályán egymással szemben haladó részecskék között kialakuló lendület egyenlőség, lendületszimmetria.

A térben lévő, nullponti energiaként, éterként ismert olyan kis tömegű, és alacsony energiaszintű részecskék teret kitöltő halmaza, amelyekkel a nagy csillagok, és a galaxisok, pulzárok, a fekete és fehér lyukak Jet sugarai túlnyomással töltötték fel a csillagközi teret. A fotonnál nagyságrendekkel kisebb energiaszintű részecskék nagy lendülettel, a fénynél is gyorsabban haladhatnak csillagtól, csillagig, vagy a kölcsönhatási, elnyelődési helyükig.

Részecske:

Alacsony energiaszintű élőlény, valós tömegű, de nem szükségszerűen mérhető energiájú olyan anyagi részecske, energia buborék, amely életszerű folyamatban változva, lendületet és ezzel egyidejűleg információt is közvetít a mezőből mezőbe haladása, az életfolyamata során.

Sűrűség:

Valamely térben, vagy mezőben lévő olyan anyagi és élő részecskék és részecskemezők globális mennyisége, amelyek a téren, mezőben áthaladó adott frekvenciájú részecskecsoport áthaladását a jelenlétével, a beavatkozásával, és a módosításával késlelteti. A sűrűség hőmérséklet és változásfüggő relatív mutató, amely a kölcsönhatásba kerülés mérhető lehetőségét jelzi. Jelenleg csak a fotonnál nagyobb tömegenergiájú részecskék sűrűségét tudjuk mérni.

Sűrűségváltozás:

A sűrűségnél meghatározott olyan energia, részecske és mezőmódosulás, amely a térrész kölcsönhatását is megváltoztatja. Nagyon relatív, mert lehetséges olyan sűrűségváltozás, amely az eltérő frekvencia miatt nem változtat, és nem mérhető, és lehetséges olyan is, amelyben a valós sűrűség nem változik, de a frekvencia változása miatt a kölcsönhatás módosul. Hagyományos értelemben egy anyag adott térbeli részecskeszámának, a tömeg egyedszámának a változását jelenti.

Tartós kölcsönhatás:

A hatásnál felsorolt módosítás folyamatos érvényesülése, amely tartósan módosítja, megváltoztatja a mezők tulajdonságát, vagy és a dimenziós jellemzőit, az irány, lendület, perdület stb. értékét.

Töltés:

A gömbszerű mezőkbe szerveződő, saját spinnel rendelkező, nem teljesen szimmetrikus forgó részecskék rendszerint töltöttek, amely töltöttséget az impulzuskor keletkező kölcsönhatási forgatónyomaték ébreszti. Ha az impulzusban egymással ütköző részecskék támadási iránya nem esik egy vonalba, ez esetben az ütközésükor (impulzus) egymáson megperdülnek. Ha eltérő tömegűek, a forgató nyomaték és ezzel a megszerzett perdület növekedés, (a töltés növekedés) nem egyenlő, de ha azonos a tömeg, az impulzus nyomaték és a töltés is azonos értékkel változhat.